

Formandens beretning 2023 (fremlagt på generalforsamlingen den 4.11.2023)

Mange tak til min bestyrelse og Selskabets medlemmer for et godt år 2022/2023!

Sidste år til generalforsamlingen den 5. november 2022 tydede det på, at Johannes Jørgensen Selskabet ville blive nedlagt, idet selskabets formand gennem 20 år, Stig Holsting, af naturlige årsager ønskede at trække sig tilbage.

Så sent som i dag har bestyrelsen fået en hilsen på SMS fra Stig Holsting, der desværre ikke kunne deltage i dag, men hvori han bad os hilse medlemmerne og oplyse, at han er glad for, at han trak sig, mens han var på toppen.

Stort set hele den øvrige bestyrelse trak sig også ved generalforsamlingen i 2022, men heldigvis blev Ove Klausen, vores sekretær, som med mange års bestyrelsesarbejde havde en stor del af selskabets historik præsenteret, i bestyrelsen.

Endvidere var der flere veluddannede, vidende og interesserede medlemmer af Selskabet, der syntes, at det ville være en stor tragedie, hvis Selskabet måtte nedlægges...

Jeg blev opfordret til at stille op som formand, men var også klar over, at jeg absolut ikke ville kunne udfylde Stig Holstings store sko, da jeg trods slægtskabet med Johannes Jørgensen ikke har eller havde den viden om og forståelse af Jørgensens litteratur og offentlige liv, som det ville det kræve, hvis jeg skulle kunne bidrage med relevante artikler, oplæg og andet. Imidlertid betød det meget for mig, at selskabet ikke blev nedlagt, og jeg mente, at jeg ville kunne bidrage med andet, bl.a. administration, organisation og juridisk bistand.

Jeg havde derfor brug for en meget litterær stærk og vidende bestyrelse, der ville tage sin store del af bestyrelsesarbejdet.

Det fik jeg – og Selskabet – heldigvis valgt på sidste års generalforsamling. Straks efter generalforsamlingen konstituerede den nye bestyrelse sig med Ove Kreisberg som næstformand, Birte Lundgreen som kasserer, Ove Klausen som sekretær og Bo Alkjær som redaktør af nyhedsbrevet.

Kort efter generalforsamlingen mødtes jeg og næstformanden Ove Kreisberg den 16. november 2022 med afgående formand Stig Holsting og afgående kasserer Andreas Holsting og holdt et møde og fik spurgt om selskabets praksis mv. og overdraget materiale mv. (overdragelsesmøde)

På generalforsamlingen var bestyrelsen blevet bemyndiget til at finde en revisorsuppleant. Sven Hakon Rossel blev bragt i forslag. Da selskabets revisor gennem mange år, Ronald Borup Mikkelsen, som ikke havde været til stede på generalforsamlingen, efterfølgende ønskede at stoppe som revisor, er Sven Hakon Rossel nu vores revisor.

På vegne af Selskabet må jeg udtrykke min tak til Ronald Borup Mikkelsen for mange års arbejde som revisor for Johannes Jørgensen Selskabet.

Lige efter nytår havde vi første bestyrelsesmøde, hvor vi begyndte at overveje aktiviteter for året, herunder sommermøde og artikler til kommende nyhedsbreve.

Vi har endvidere fået udnævnt Selskabets tidligere formand, Stig Holsting, som æresmedlem, hvilket bestyrelsen fælles besluttede meget hurtigt og meddelte Stig på hans 84-års fødselsdag den 9. januar 2023.

Begrundelsen for udnævnelsen var, at Stig Holsting har ydet en ekstraordinær og uvurderlig indsats for at fremme kendskabet til Johannes Jørgensen og hans forfatterskab, herunder også hans dagbøger og breve. Dette har Stig gjort i sin egenskab af formand for Johannes Jørgensen Selskabet igennem 20 år. Da Johannes Jørgensen Selskabet blev stiftet den 16. november 2002 (tilfældigvis præcis 20 år før, vi havde overdragelsesmødet), sagde han ja til at påtage sig opgaven som formand for Selskabet.

Gennem de 20 år som formand for Selskabet bidrog han med idérigdom, engagement og stor arbejdsindsats og var primus motor for at gøre Johannes Jørgensen kendt og anerkendt blandt både Selskabets medlemmer og i den danske offentlighed, og bl.a. har Stig gennem alle årene som formand været ikke bare redaktør af, men også hovedbidragsyder med artikler til Selskabets nyhedsbrev, taget initiativ til flere bogudgivelser i Selskabets navn, været guide på ekskursioner til Assisi, Siena og Vadstena for at følge i Johannes Jørgensens fodspor, og endvidere siden 2006, hvor Johannes Jørgensens dagbøger og breve blev offentligt tilgængelige på Det Kongelige Bibliotek, brugt oceaner af tid på at studere dem og bringe ny viden om Johannes Jørgensen frem.

Den 14. maj 2023 havde vi Selskabets sommermøde, som denne gang blev holdt et andet sted end vanligt.

Programmet var varieret og spændte – ligesom Johannes Jørgensens forfatterskab – vidt:

Birte Lundgreen holdt et interessant oplæg om at gå i Johannes Jørgensens fodspor – Rejsen til Jerusalem – 100 år efter om Jorsalafærdens; og forhenværende udenrigsminister, Per Stig Møller, causerede over emnet: Kan man stadig læse Johannes Jørgensen? Han konkluderede, at det kan man absolut godt! Per Stig Møller kom med fine iagttagelser særligt i relation til fortællingerne i "Joakims Hjemkomst" fra 1933, hvor Jørgensen bl.a. sammenligner nazismen med Satan, der optræder med et Hagekors på brystet.

Endelig hørte vi tre Johannes Jørgensen digte sunget af sopran Christine Creutzberg og musikalsk ledsaget af Ole Reuss Schmidt på klaver til melodier komponeret af Lisa Ibenfeldt Schultz.

Alt i alt var sommermødet et meget fint arrangement, og jeg kan kun takke min initiativrige bestyrelse og de deltagende medlemmer for den gode stemning og fine dag!

Bestyrelsen har haft tre bestyrelsesmøder (januar, juni og september) efter det konstituerende møde efter generalforsamlingen i november 2022 i den nye bestyrelse, og der er som normalt udkommet fire nyhedsbreve i året med – efter min vurdering – samme høje faglige niveau som hidtil.

Det første Nyhedsbrev udsendt måneden efter generalforsamlingen sidste år (dvs. december 2022-Nyhedsbrevet) var dog udsendt af den forrige bestyrelse.

Det sædvanlige fine niveau af nyhedsbreve skyldes udover det faglige indhold selvfølgelig også, at layout på nyhedsbrevet er, som det plejer at være, idet Bo Alkjær udover at være redaktør af Nyhedsbrevet også fortsat står for den grafiske tilrettelægning af bladet.

Vi takker Svendborg Bibliotek og særligt bibliotekar Henrik Hagsholm Pedersen og Mariann Frederiksen for et godt og konstruktivt samarbejde og deres altid beredvillighed til at hjælpe Selskabet med at sørge for trykning af Nyhedsbreve og øvrig bistand med bl.a. Johannes Jørgensen Huset, hvor der er tilknyttet flere værter, der – udover de ordinære åbningstider tirsdag eftermiddag – gerne efter aftale stiller sig til rådighed på andre tidspunkter.

Udover nyhedsbrevene har Selskabets bestyrelsesmedlem Birte Lundgreen lavet den flotte Jorsalafærd-udstilling i Johannes Jørgensens Hus i Svendborg i anledning af, at det er 100 år siden, Jorsalafærd udkom. Udstillingen åbnede den 14. juni 2023, hvor der deltog ca. 25 personer, og de, der havde lyst, har nu i dag set udstillingen i Fruestræde 15 inden generalforsamlingen.

I det forgangne år har der udover aktiviteterne været en del at se til administrativt med bl.a. Selskabets hjemmeside, da webudbyderen skiftede, og der blev foretaget en generel oprydning mv., ligesom der har været arbejde med bestyrelsesændringen i forhold til Danske Bank, samt SKAT mv., som den nye bestyrelse måtte løse.

Selskabet fik i slutningen af april 2023 en henvendelse fra Det Italienske Kulturinstitut, som hører under Den Italienske Ambassade, i København, som havde fået henvendelse fra Paolo Mirti angående Johannes Jørgensens gamle bolig i Assisi, som familien Mirti nu ønsker at sælge.

Den nuværende ejer, Paolo Mirti, overtog huset efter sin far, efter Johannes Jørgensen i 1953 flyttede hjem til Svendborg, hvor han som bekendt tilbragte sine sidste år.

Mirti ønsker at bevare og honorere Jørgensens store betydning i både Danmark og Italien, og pga. den kulturarv, som ejendommen repræsenterer, har han foreslået fx at bruge huset til at styrke båndene til alle, der måtte have en interesse i Jørgensens liv og værker. Mirti syntes således, at det kunne være en god idé at få Johannes Jørgensens mangeårige italienske residens i Assisi til at være en slags kulturhus.

Hvordan – og om – dette kan lade sig gøre, er et godt spørgsmål. Huset er til salg for ca. 5 mio. kr., og der er behov for nogen renovering. Et af Selskabets medlemmer har på egen hånd været i Assisi og besøgt huset omkring 1. juni 2023, og han konkluderede følgende: *”Min umiddelbare konklusion er, at stedet er velegnet som refugium for to til fire skabende personer/kunstnere, at stedet behøver en lokal vært/tilsynsførende, og at Assisi byder på en helt særlig stemning og åndelighed, som kan virke inspirerende.”* Bestyrelsen takker Jacob Frandsen for sin bistand med at besøge huset.

Bestyrelsen besluttede på sit møde i juni 2023, at Birte Lundgreen og Ove Kreisberg på bestyrelsens vegne skulle undersøge mulighederne for at købe og drive huset i Assisi. Restaureringseksperter, arkitekt Bente Lange blev kontaktet. Med hjælp fra chefkonsulent Bo Bøgeskov er der udarbejdet et arbejdsrapport, med bl.a. stipuleret anlægs- og driftsbudget, som blev sendt til Bente Lange for præcis en måned siden.

Planen er at stifte en ”Forening til etablering af refugium i Assisi”, som skal forsøge at rejse de nødvendige økonomiske midler til at købe huset og til at sandsynliggøre en drift af huset de næste 25-30 år. Kapitalbehovet til køb af huset og restaurering er anslået til ca. 10,8 mio. DKK. Beløbet søges rejst primært ved fondsansøgninger. Bente Lange har meldt tilbage, at hun ikke mener, ”der er baggrund for at besøge huset før økonomien og visionen er på plads.” Derfor overvejes det nu at tage

kontakt til en anden arkitekt, som har vist interesse for projektet, da en faglig gennemgang af huset er nødvendig for den videre proces.

Assisi-Kredsens formand, Gunnar Bach Pedersen, har meddelt, at Assisi-Kredsen er interesseret i at være med i projektet. Assisi-Kredsens bestyrelse har besluttet i første omgang at afsætte kr. 10.000 til formålet. Jeg forventer, at Johannes Jørgensen Selskabets bestyrelse træffer tilsvarende beslutning efter generalforsamlingen i dag.

Bestyrelsen takker endvidere Lisa Ibenfeldt Schultz, som frivilligt i foråret 2023 tilbød at hjælpe med relancering af hjemmesiden www.johannesjoergensenselskabet.dk. Takket være hendes og næstformanden Ove Kreisbergs store arbejde fremtræder hjemmesiden nu i en opdateret og mere overskuelig version. Og det er en glæde at kunne meddele, at Lisa har accepteret at forsætte arbejdet med hjemmesiden som webmaster!

Jeg kan i øvrigt kun opfordre selskabets medlemmer til at gå ind på hjemmesiden, læse om Johannes Jørgensen og Selskabet mv.

Endvidere kan jeg opfordre alle medlemmer af Selskabet til – såfremt I er på Facebook – at tilmelde jer ”Johannes Jørgensen Selskabets Facebook-gruppe”. Der er p.t. 88 medlemmer i den gratis Facebook-gruppe, men en del af dem er ikke (betalende) medlemmer af Johannes Jørgensen Selskabet, og får således ikke Nyhedsbrevene mv. Hvis man har interesse i Johannes Jørgensen, får man bestemt noget ud af et betalt medlemskab af Selskabet frem for kun at være medlem af den gratis Facebook-gruppe. I må også gerne dele opslag vedrørende Johannes Jørgensen i Facebook-gruppen, stille spørgsmål og kommentere. Birte Lundgreen har bl.a. delt opslag om Jorsalafærd derinde, ligesom hun har en fin Instagram-konto, ”Jorsalafaerd2022”, som man kan følge, hvis man er interesseret.

Status på medlemstal er: ca. 85 medlemmer inkl. æresmedlemmer. Der har været enkelte udmeldelser, en del medlemmer har trods rykkerbrev desværre ikke betalt, hvorfor Selskabets praksis er, at man derpå ekskluderes som medlem. Men Selskabet har heldigvis også fået flere nytilkomne medlemmer, hvilket selvsagt er nødvendigt, hvis et litterært selskab skal kunne bestå.

Vi har desværre ikke noget budget til at sørge for markedsføring af Selskabet, så eksisterende medlemmer må meget gerne sprede budskabet om Johannes Jørgensen Selskabet til dem, de tænker kunne have interesse i at melde sig ind. Oplysninger om indmeldelse kan ses på hjemmesiden.

Status på besøgende i Johannes Jørgensen Huset i Fruestræde 15, Svendborg:
Ca. 550 besøgende pr. ultimo september 2023 - inden 2023 er omme, forventes ca. 625-650 besøgende inkl. generalforsamlingen i dag og i almindelige åbningstider og inkl. rundvisninger.

Status på deltagere på Johannes Jørgensen Digtterruten i Svendborg:
Der har været afholdt 4 guidede ture med 20-25 personer. Turene var udsolgt hver gang. Endvidere har mange mennesker været ude på gåturen på egen hånd, hvilket bl.a. kan ses på opgørelse over scanninger af opsatte QR-koder på turen.

Gennem Infomedia overvåger bestyrelsen, hvad der er af medieomtaler med relation til Johannes Jørgensen. Gennem det seneste år har der været ca. 40 omtaler, hvor Johannes Jørgensen er omtalt, nævnt eller citeret. Nogle af dem er på baggrund af de pressemeddelelser, som bestyrelsen udsender.

40 omtaler på et år er i gennemsnit næsten en omtale om ugen. Johannes Jørgensen er ikke glemt – og som Per Stig Møller konkluderede på sommermødet: Ja, man kan stadig læse Johannes Jørgensen, han og hans forfatterskab er aktuelt også i 2023! Der er en hel del danskere, der ved, hvem han er og har kendskab til hans forfatterskab. Men der er også stadig mange, som ikke ved, hvem han er – så der er grund til, at Selskabet fortsætter sit arbejde med at gøre Johannes Jørgensen mere kendt.

Jeg vil endelig på vegne af selskabet en stor tak at give til de to arvinger til Johannes Jørgensens litterære ophavsrettigheder, idet begge har givet Johannes Jørgensen Selskabet ret til vederlagsfrit at bruge kortere uddrag fra Johannes Jørgensens bøger. Det gør det nemmere at agere i forhold til lovgivningen.

Jeg vil afslutte min beretning med endnu en gang at takke for året 2022/2023 og håbe, at den kommende bestyrelse går ind i bestyrelsesarbejdet med samme engagement, som den eksisterende bestyrelse har udvist. Mange tak!

/ Elizabeth Cray Bakra